

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра словацької філології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля
«29» червня

Юрій БІДЗІЛЯ
2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕРЕКЛАД ТЕКСТІВ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО СТИЛЮ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035. Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація)	035.036. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-словацька
Освітня програма	Словацька мова та література
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	словацька, українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Переклад текстів публіцистичного стилю» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035. Філологія предметної спеціальності (спеціалізації) 035.036. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-словацька освітньої програми «Словацька мова та література».

Розробник: Ліхтей Т.В., доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри словацької філології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри словацької філології
протокол № 9 від «27» червня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ Наталія ПЕТРИЦА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету
протокол № 8 від «29» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Василь ШАРКАНЬ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	2
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента –	4
	Лекції:
	30
	Практичні (семінарські):
	30
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:
	60

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни **«Переклад текстів публіцистичного стилю»** є ознайомити студентів із особливостями перекладу публіцистичних текстів, особливостями мови наукової літератури та розвинути навички і вміння студентів перекладати літературу публіцистичного стилю, вказати на специфіку і проблеми перекладу публіцистики. Когнітивні компетентності включають: знання основних теоретичних проблем дисципліни; історії перекладу публіцистики; специфіку жанрів публіцистики; етапів процесу перекладу текстів публіцистичного стилю; способів перекладу та теорію еквівалентності; конкретні способи перекладу синтаксичних конструкцій.

До практичних вмінь та навичок входять: використовувати на практиці перекладацькі прийоми для здійснення адекватного перекладу; долати стилістичні труднощі при перекладі; аналізувати тексти з метою визначення їх жанрово-видової приналежності; здійснювати повний письмовий переклад публіцистичних текстів; складати реферат або анотацію до опрацьованих матеріалів статей, журналів та мови інтерв'ю тощо;

Відповідно до ОП **«Словацька мова та література»**, вивчення навчальної дисципліни **«Переклад текстів публіцистичного стилю»** сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) та спеціальних (ФК) компетентностей:

ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни **«Переклад текстів публіцистичного стилю»** не зазначено у структурно-логічній схемі ОП.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання вивчення дисципліни **«Переклад текстів публіцистичного стилю»** не визначені у матриці ПРН освітньої програми **«Словацька мова та література»**.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання з дисципліни **«Переклад текстів публіцистичного стилю»** є: поточний контроль на практичних заняттях, контроль результатів опанування тем і виконання завдань, запланованих у межах самостійної й індивідуальної роботи (як-от: реферат, наукове есе, стаття, тези, доповідь на семінарі); підсумковий контроль здійснюється у формі модульної роботи та заліку.

Під час навчання використовуються такі основні методи: 1) традиційні: вербальні (розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), наочні, проблемний, аналітико-синтетичний методи, порівняння, узагальнення; 2) інтерактивні методи; 3) методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, виступи студентів під час обговорення питань, підготовка рефератів, доповідей, презентацій, перекладів.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Поточний контроль навчальних досягнень здійснюється на *практичних заняттях*. Практичні заняття передбачають тематичну перевірку засвоєння студентами теоретичних питань курсу, перевірка самостійної роботи студентів та виконаних індивідуальних завдань. *Самостійна робота* включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять. До *індивідуальної роботи* у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка презентацій, рефератів, доповідей; анотація опрацьованої наукової літератури, статей, досліджень, переклади текстів публіцистичного стилю.

Критерії поточного контролю *Поточний контроль навчальних досягнень* упродовж семестру здійснюється за такими *критеріями*:

- опрацювання в повному обсязі змісту тем практичних занять та активна участь у всіх видах навчальної діяльності під час заняття – 30 балів;
- виконання завдань самостійної роботи – 20 балів.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються на основі якості виконання вказаних конкретизованих завдань. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля, – 50 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	20	50	100
7	7	8	8			

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	T9	20	50	100
6	6	6	6	6			

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	30	8	30
Індивідуальні завдання	4	20	4	20

(презентація, реферат, тощо)				
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольної оцінювання допускаються всі студенти. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної роботи.

Модульна контрольна робота складається з 2-х частин: теоретичного блоку розписових питань (2 питання - 20 балів) та блоку тестових завдань (30 балів).

Студент має право підвищити оцінку за підсумковий модульний зріз, складаючи залік.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни **«Переклад текстів публіцистичного стилю»** здійснюється у формі **заліку**, який проводиться в усній формі шляхом співбесіди.

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращення він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до **«Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті»** (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E		зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Основні характеристики публіцистичного стилю.

Жанри публіцистичного стилю. Мовні особливості публіцистики.

Тема 2. Лексичні особливості публіцистичного стилю.

Лексичні трансформації при перекладі текстів публіцистичного стилю. Специфіка перекладу метафор, порівнянь, експресивної лексики, стійких сполучень, фразеологізмів тощо.

Тема 3. Граматичні особливості публіцистичного стилю.

Граматичні трансформації в перекладах публіцистичних текстів. Морфологічні трансформації при перекладі текстів публіцистичного стилю. Синтаксичні трансформації.

Тема 4. Стилістичні особливості публіцистичного стилю.

Стилістичні трансформації в перекладах публіцистичних текстів

Модуль 2

Тема 5. Особливості перекладу інформаційних жанрів (замітка, інформаційна кореспонденція; репортаж (інформаційний); інформаційне інтерв'ю).

Тема 6. Особливості перекладу аналітичних жанрів (стаття; коментар; аналітичний репортаж; аналітична кореспонденція; рецензія; огляд).

Тема 7. Особливості стилю сучасних словацьких заголовків і статей.

Актуальні проблеми та труднощі перекладу газетно-інформаційних текстів

Тема 8. Особливості перекладу художньо-публіцистичного стилю (памфлети, фейлетони, нариси)

Тема 9. Особливості перекладу текстів науково-публіцистичного стилю (літературно-критичні статті, огляди, рецензії тощо).

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
2-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Основні характеристики публіцистичного стилю	12	2	4			6
Тема 2. Лексичні особливості публіцистичного стилю	12	2	2			8
Тема 3. Граматичні особливості публіцистичного стилю	16	4	4			8
Тема 4. Стилiстичні особливості публіцистичного стилю	16	4	4			8
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за 1 модуль	58	14	14			30
Модуль 2						
Тема 5. Особливості перекладу інформаційних жанрів	10	2	2			6
Тема 6. Особливості перекладу аналітичних жанрів	14	4	4			6
Тема 7. Особливості стилю сучасних словацьких заголовків, статей та їх переклад	14	4	4			6
Тема 8. Особливості перекладу художньо-публіцистичного стилю	12	2	4			6
Тема 9. Особливості перекладу текстів науково-публіцистичного стилю	10	2	2			6
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за 2 модуль	62	16	16			30
Разом за семестр	120	30	30			60

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Основні характеристики публіцистичного стилю	4
2	Лексичні особливості публіцистичного стилю	2
3	Граматичні особливості публіцистичного стилю	4
4	Стилiстичні особливості публіцистичного стилю	4
5	Особливості перекладу інформаційних жанрів	2
6	Особливості перекладу аналітичних жанрів	4
7	Особливості стилю сучасних словацьких заголовків і статей та	4

	їх переклад	
8	Особливості перекладу художньо-публіцистичного стилю	4
9	Особливості перекладу текстів науково-публіцистичного стилю	2
Разом		30

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Мовні особливості публіцистики	6
2	Специфіка перекладу метафор, порівнянь, експресивної лексики	8
3	Синтаксичні трансформації при перекладі публіцистики з словацької мови українською та навпаки	8
4	Стилістичні особливості перекладу публіцистики зі словацької мови українською та навпаки	8
5	Особливості перекладу заміток, репортажів (інформаційних) зі словацької мови українською та навпаки	6
6	Специфіка перекладу коментарів, аналітичної кореспонденції; рецензій зі словацької мови українською та навпаки	6
7	Труднощі перекладу сучасних словацьких газетно-інформаційних текстів	6
8	Труднощі перекладу фейлетонів, нарисів зі словацької мови українською та навпаки	6
9	Специфіка перекладу літературно-критичних статей, рецензій зі словацької мови українською та навпаки	6
Разом		60

Самостійна робота включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; систематизацію вивченого матеріалу перед підсумковим контролем; розроблення мультимедійних презентацій тощо.

6.5. Індивідуальні завдання

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка рефератів та їх презентація; анотація опрацьованої наукової літератури, статей, досліджень; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: ноутбук/ПК, проєктор.

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання:

Microsoft Office; система електронного навчання Moodle; внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Теорія і практика перекладу: навч.-метод. посіб. для словакістів / авт.-упоряд. Тетяна Ліхтей, Ольга Мадяр ; Ужгород. нац. ун-т, Філол. ф-т, Каф. словац. філології. - Вид. 2-ге. - Ужгород : РІК-У, 2023. 119 с.
2. Madyar O., Slivková I. Preklad v stredoeurópskom kultúrnom kontexte. Prešov, 2021.
3. Vertanová, S. Štubňa, P. Andoková, M. et al. Tlmočník ako rečník: učebnica pre študentov tlmočníctva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2020.

Допоміжна література

1. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу: монографія / Є. Бабенко, С. Амеліна, Н. Білоус; за заг. ред. С.М. Амеліної. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 470 с.
2. Алексеева Л.О. Виразительные средства языка в текстах разговорного, художественного и публицистического стилей. Донецк: Юго-Восток, 2009. 202 с.
3. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. 200 с.
4. Буднікова Л. Т. Сучасна словацька юридична термінологія: навчальний посібник для студентів ОС бакалавр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.036. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - словацька». Видання 2-ге, доповнене і перероблене. Ужгород, 2022. 128 с.
5. Гаврилів Т. Текст між культурами. Перекладознавчі студії. Київ, 2005.
6. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібн. К., 2003. 275 с.
7. Основи перекладознавства: навч. посібн./ за ред. А. Нямцу. Чернівці, 2008.
8. Kredátusová J. Súdny preklad v praxi: dokumenty trestného práva (ukrajinsko-slovenský aspekt). Vysokoškolská učebnica. Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2020. 148 s.
9. Pachomova S., Džoganík J., Kuz H. Slovensko-ukrajinský slovník ojkonom. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2022.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. www.juls.savba.sk,
2. www.referaty.sk,
3. www.stur.sk,
4. www.klasici.sk/publikovanie/historicky,
5. <http://kralm.szm.sk>.